

BURMISTRZ PRUSZCZA GDAŃSKIEGO

ul. Grunwaldzka 20; 83-000 Pruszcz Gdański
tel. +4858/775 99 21; fax +4858/ 682 34 51
e-mail: burmistrz@pruszcz-gdanski.pl

OKS.0057.1.2017

Pruszcz Gdański, dnia 23 marca 2017 r.

BIURO RADY MIASTA
PRUSZCZ GDAŃSKI

Wpł. 2017-03-24

PRH. 024.44. 2017

*Prone
Przewodnic
Pruszy
Wizycie
Przed
sejmu
27.03.2017*

Pani

Małgorzata Czarnecka – Szafrńska

Przewodnicząca Rady Miasta Pruszcz Gdański

w/m

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIASTA
Małgorzata
CZARNECKA-SZAFRŃSKA

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575 z późn. zm.), przedkładam w załączeniu Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w Gminie Miejskiej Pruszcz Gdański za rok 2016 wraz z potrzebami związanymi z realizacją zadań.

Z poważaniem

BURMISTRZ

Janusz Wróbel

**Sprawozdanie Burmistrza Pruszcza Gdańskiego
z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2016
składane Radzie Miasta Pruszcza Gdański
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań
– zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku
o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
(tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 575 z późn. zm.).**

**I. Zadania gminy jako administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny
wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny
i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r.,
poz. 575 z późn. zm.).**

1. W ustawie jw. zostały określone zadania własne gmin do realizacji w zakresie wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych biorąc pod uwagę w szczególności dobro dzieci, które do harmonijnego rozwoju potrzebują wyjątkowej ochrony i pomocy ze strony dorosłych. Do zadań własnych gminy w zakresie jw. należy m.in.:
 - 1) opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny,
 - 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - 3) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - 4) ponoszenie kosztów podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
 - 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie,
 - 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

2. W odniesieniu do ustawowych zadań z zakresu wspierania rodziny na burmistrzu spoczywa obowiązek zapewnienia wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych polegającego w szczególności na:
- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
 - 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
 - 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny,
 - 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
 - 5) pomocy w integracji rodziny,
 - 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
 - 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

3. Wspieranie jw. jest prowadzone w formie:

- 1) pracy z rodziną,
- 2) pomocy w opiece i wychowywaniu dziecka.

Na terenie naszej gminy głównym inicjatorem i organizatorem pracy z rodziną (przy udziale wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami) przeżywającą trudności w pełnieniu swoich funkcji jest – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Na mocy ustawy jw. Burmistrz Pruszcza Gdańskiego upoważnił kierownika tego Ośrodka do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji oraz do ustanawiania rodziny wspierającej lub zawierania i rozwiązywania umów określających zasady zwrotu kosztów związanych z udzielaniem pomocy (upoważnienie Nr 42/2011 z dnia 22 grudnia 2011 r.).

Ośrodek pomocy społecznej w pracy z rodziną wykorzystuje szereg form, które w znaczący sposób wpływają na efekty tej pracy. Najczęściej stosowane formy:

- 1) konsultacje i poradnictwo specjalistyczne,
- 2) terapia i mediacja,
- 3) pomoc prawna, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,

- 4) organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji (m.in. w postaci grup wsparcia lub grup samopomocowych).

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

II. Realizacja zadań wynikających z zapisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 575 z późn. zm.) w zakresie wspierania rodziny w Gminie Miejskiej Pruszcz Gdański w 2016 roku.

1. Obowiązująca ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej porządkuje i reguluje kwestie związane z pomocą dziecku i rodzinie świadczoną przez państwo i samorządy lokalne. Nowy system ma za zadanie wzmocnić wsparcie dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, a w konsekwencji w przyszłości ograniczyć liczbę dzieci umieszczanych poza rodziną biologiczną. Wskazane jest przede wszystkim podejmowanie działań profilaktycznych i wspomagających rodzinę.

W związku z powyższym w 2016 roku kontynuowano realizację Programu Wspierania Rodziny na lata 2014 – 2016 dla miasta Pruszcz Gdański, który zakładał wsparcie rodziny naturalnej przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w celu przywrócenia jej zdolności do prawidłowego sprawowania swoich funkcji, a także zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci, w celu zmniejszenia liczby dzieci opuszczających rodziny biologiczne i kierowanych do pieczy zastępczej. Realizacja programu opierała się na sukcesywnym dążeniu do celu głównego i celów szczegółowych. Celem głównym programu było i będzie nadal tworzenie odpowiednich warunków do wychowania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Ww. cel jest realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- a) zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny,

- b) motywowanie rodziców do zachowywania podmiotowości dziecka i uwzględniania jego potrzeb,
- c) zapobieganie sytuacjom kryzysowym wymagającym interwencji oraz udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym kryzysem,
- d) wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży,
- e) wspieranie rodziny oraz wzmocnienie roli i funkcji rodziny poprzez rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych,
- f) wzrost społecznej świadomości roli i funkcji rodziny jako podstawowego środowiska człowieka,
- g) podnoszenie wiedzy i doskonalenie umiejętności osób pracujących z rodziną.

W celu osiągnięcia zamierzonych celów konieczne jest dalsze interdyscyplinarne współdziałanie wielu służb i instytucji działających na rzecz rodziny i dzieci. Ośrodek pomocy kontynuuje i monitoruje stosowanie rozwiązań i ich efektów w zakresie wspierania rodziny, kierując się dobrem dziecka i rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka.

2. W 2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim (zgodnie z ww. ustawą) zatrudniał w ramach umowy o pracę **2 asystentów rodziny**, którzy na uzasadniony wniosek pracownika socjalnego prowadzili pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Głównym zadaniem asystenta rodziny jest prowadzenie pracy z rodzinami biologicznymi, polegającej na udzielaniu pomocy w poprawie ich sytuacji życiowej oraz w kształtowaniu odpowiednich postaw rodzicielskich w celu prawidłowego sprawowania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Asystent rodziny wykonuje swoje zadania w miejscu zamieszkania rodziny (w uzasadnionych przypadkach poza miejscem zamieszkania) przez 7 dni w tygodniu. W 2016 roku asystenci rodziny objęli wsparciem **21 rodzin** korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim. Zgodnie z ww. ustawą asystent rodziny powinien swą pracę prowadzić za zgodą i przy aktywnym udziale rodziny oraz pobudzać ją do aktywnego współdziałania. Praca z rodziną powinna być organizowana

lub kontynuowana również w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Do zadań asystenta rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku,
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach,

- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą na rzecz rodzin, w których występuje przemoc w rodzinie.

Asystent rodziny przeprowadza z rodziną również treningi kompetencji w zakresie:

- 1) prowadzenia gospodarstwa domowego (edukacja i trening w zakresie gospodarowania budżetem domowym, edukacja i trening w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, poradnictwo w zakresie oszczędnego gospodarowania mediami, poradnictwo i wsparcie w pozyskaniu usług związanych z naprawą, zakupem, wymianą sprzętu gospodarstwa domowego, pomoc w załatwianiu spraw związanych z koniecznymi pracami remontowymi, edukacja i trening w zakresie organizacji dnia, szczególnie dzieci – pory posiłków, aktywny wypoczynek, pory snu i odpoczynku),
- 2) dbania o zdrowie (edukacja i trening w zakresie profilaktyki zdrowotnej w rodzinie, edukacja i trening w zakresie higieny, edukacja i trening rodziny w zakresie prawidłowego żywienia dzieci i ich pielęgnacji).

Współpraca pracownika socjalnego z asystentem rodziny ma charakter ciągły począwszy od fazy planowania i konstruowania planu pomocy rodzinie poprzez fazę monitorowania sytuacji rodziny. W dalszej pracy asystent rodziny i pracownik socjalny uzupełniają się w podejmowanych działaniach na rzecz rodziny w celu osiągnięcia jak najbardziej zadowalających wyników. Zatrudnienie asystentów rodziny w 2016 r. częściowo finansowane było z dotacji w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016” w wysokości 36.000 zł oraz ze środków własnych gminy w wysokości 11.558 zł.

3. Zgodnie z art. 176 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 575 z późn. zm.), do zadań własnych gminy należy **współfinansowanie pobytu dziecka** w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce terapeutycznej lub interwencyjnym

ośrodka preadopcyjnym. Udział gminy w finansowaniu pobytu dziecka w rodzinie zastępczej i placówkach jw. wynosi 10% – w pierwszym roku, w drugim roku – 30 %, w trzecim roku i latach następnych – 50 %. W 2016 roku gmina częściowo finansowała pobyt **19 dzieci**, a kwota dofinansowania wyniosła łącznie **141.713 zł**.

4. Poradnictwo specjalistyczne – zapewnienie dostępu.

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, organizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim udzielane jest osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Poradnictwo prawne jest realizowane przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów. **W 2016 roku radca prawny MOPS udzielił specjalistycznych porad 149 rodzinom.** Natomiast **poradnictwem psychologicznym** rozumianym jako procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii **objęto w 2016 roku 132 rodziny.** Psycholog MOPS pracuje zarówno w siedzibie Ośrodka, jak również w miejscu zamieszkania rodzin. Poradnictwo rodzinne skierowane jest natomiast do rodzin, które mają problemy w funkcjonowaniu – w tym problemy wychowawcze, opiekuńcze (dotyczące zarówno dzieci jak i dorosłych członków rodziny).

5. W pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych bardzo znaczące jest prowadzenie przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim pracy socjalnej ukierunkowanej na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby i rodziny z powodu różnych dysfunkcji i problemów prowadzących do wykluczenia społecznego. Celem pracy socjalnej jest wykorzystanie potencjału osoby/rodziny i doprowadzenie do stanu, w którym rodzina na miarę własnych możliwości będzie mogła funkcjonować w społeczności lokalnej, wypełniać role społeczne i posiadać dostęp do określonych dóbr. W 2016 roku pracownicy socjalni MOPS prowadzili pracę socjalną w 646 rodzinach (283 rodziny uzyskały pomoc wyłącznie w postaci pracy socjalnej).

6. Uczestnictwo dzieci i młodzieży w zajęciach Świetlicy Socjoterapeutycznej – jako wsparcie rodzin dysfunkcyjnych lub zagrożonych patologią społeczną.

Świetlica Socjoterapeutyczna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim jest placówką dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, obejmującą swoją opieką dzieci pochodzące z rodzin niepełnych, dysfunkcyjnych, dotkniętych lub zagrożonych problemem alkoholowym lub innymi uzależnieniami. Głównym celem w pracy świetlicy jest prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz dbanie o prawidłowy rozwój dzieci poprzez organizowanie zajęć socjoterapeutycznych, terapeutycznych, korekcyjnych i kompensacyjnych. W 2016 roku świetlica czynna była od poniedziałku do piątku od godziny 14⁰⁰ do godziny 18⁰⁰ (filia świetlicy przy ul. Obrońców Westerplatte 30) i od godziny 15⁰⁰ do godziny 19⁰⁰ (świetlica przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim); obejmowała opieką wychowawczą **59 dzieci**. Dzieci kwalifikowane były do udziału w zajęciach socjoterapeutycznych po wcześniejszym rozeznaniu sytuacji rodziny przez pracownika socjalnego i psychologa oraz na wniosek pedagoga szkolnego. Konieczna była pisemna zgoda rodzica/opiekuna na uczestnictwo dziecka w zajęciach.

W świetlicy pracowała następująca kadra pedagogiczna:

- psycholog,
- 5 terapeutów,
- 3 opiekunów.

Głównym celem zajęć terapeutyczno – pedagogicznych prowadzonych w 2016 r. była pomoc dzieciom i młodzieży w radzeniu sobie w sytuacjach trudnych emocjonalnie i nadmiernie je obciążających, zapobieganie zachowaniom aspołecznym poprzez organizację czasu wolnego i promowanie zdrowego stylu życia. Plan pracy obejmował także zajęcia, które pomagały kształtować rozwój interpersonalny dziecka, a także umożliwiały rozwój jego umiejętności radzenia sobie z problemami, presją otoczenia i rówieśników. Celem zajęć była także nauka racjonalnego radzenia sobie z gniewem,

doskonalenie komunikacji i umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz integracja i rozwój grupy. Charakter terapeutyczny prezentowanych zajęć miał na celu zapewnienie wsparcia emocjonalnego, w tym stwarzanie atmosfery bezpieczeństwa, akceptacji i respektowania praw dziecka, budowanie klimatu zaufania, wzmacnianie poczucia własnej wartości, rozwijanie poczucia sprawstwa a także pomoc w rozwiązywaniu problemów. Dzieci w ciągu całego roku szkolnego objęte były również pomocą w zakresie wyrównywania deficytów edukacyjnych, przez co ich wyniki w nauce ulegały poprawie.

Cele, zadania i metody pracy stosowane w Świetlicy Socjoterapeutycznej.

Głównym celem świetlicy jest prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz dbanie o prawidłowy rozwój dzieci poprzez organizowanie zajęć socjoterapeutycznych, terapeutycznych, korekcyjnych i kompensacyjnych.

CELE OGÓLNE:

- zapewnienie profesjonalnej opieki wychowawczej,
- zapewnienie terapii wychowawczej zapobiegającej uzależnieniom,
- wdrażanie do prawidłowego wypełniania ról społecznych,
- łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie,
- eliminowanie zaburzeń zachowania,
- trening asertywności i komunikacji,
- podniesienie poczucia własnej wartości,
- zapewnienie powodzenia szkolnego wychowankom poprzez pomoc w odrabianiu zadań domowych,
- gospodarowanie czasem wolnym.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- integracja wychowanków w atmosferze akceptacji i bezpieczeństwa,
- nabycie umiejętności zgodnego współżycia w grupie i szerszej społeczności,

- nabycie umiejętności komunikowania się i zachowań prospołecznych,
- wyrabianie umiejętności dokonywania świadomych wyborów i ponoszenia ich konsekwencji,
- wskazywanie pożądanых wzorców zachowań,
- rozbudzanie i pogłębianie zainteresowań, odkrywanie zdolności i właściwe ich ukierunkowanie,
- stwarzanie warunków do samorealizacji,
- wyzwalanie umiejętności prawidłowego organizowania sobie czasu wolnego,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- wskazywanie na szkodliwość używek oraz ukazywanie zagrożeń, jakie niosą za sobą uzależnienia,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, napięciem pojawiającym się w sytuacji trudnej,
- rozwijanie wiary we własne siły, umacnianie poczucia własnej wartości,
- wdrażanie do poszanowania własności swojej i cudzej,
- niwelowanie przemocy i zachowań agresywnych.

Wyżej wymienione cele profilaktyczno – terapeutyczne kadra realizowała na podstawie opracowanych przez siebie programów autorskich: „Znam swoją wartość”, „Profilaktyka na co dzień”, „Lepsze jutro – twórzmy dziś”, „Potrafię”, „Myślę trzeźwo! Stop -używkom!”, „Zrozumieć i zaakceptować siebie”, „Emocje pod kontrolą”, „Bądź kreatywny”, „Spójrz na to z innej strony”, „Nie bój się uwierzyć w siebie”, „Kształtowanie umiejętności samooceny”, „Myślę rozsądnie! Następstwa niewłaściwego zachowania”, „Jestem sobą”. Wychowankowie świetlicy objęci byli także pomocą w nauce, pomocą w sytuacjach kryzysowych w szkole i rodzinie. W tym celu pracownicy świetlicy współpracowali z rodzicami, przeprowadzali rozmowy indywidualne, udzielali porad wychowawczych i psychologicznych. Świetlica Socjoterapeutyczna podejmowała także współpracę ze szkołami, do których uczęszczają dzieci, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Pruszczu Gdańskim, Centrum Kultury i Sportu w Pruszczu Gdańskim, Domem Dziennego Pobytu Miejskiego

Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim, pracownikami socjalnymi Ośrodka. Opiekunowie oraz psycholog we współpracy z pracownikami socjalnymi utrzymywali ścisły kontakt z rodzicami dzieci i młodzieży uczęszczających do świetlicy, dokonywali rozeznania wszystkich środowisk podejmując pracę socjalną ukierunkowaną na wzmacnianie i uaktywnianie rodzin w rozwiązywaniu problemów.

Formy i metody pracy z dziećmi:

- a) terapia indywidualna,
- b) terapia grupowa,
- c) rozmowa terapeutyczna,
- d) rekreacja sportowa,
- e) arteterapia,
- f) ćwiczenia, zabawy i gry dydaktyczne,
- g) dyskusja kontrolowana,
- h) elementy zajęć warsztatowych,
- i) gry i zabawy ruchowe,
- j) elementy psychodramy.

Organizacja opieki nad dziećmi.

Dzieci uczęszczające do świetlicy przydzielane są do grup stosownie do wieku, temperamentu i zasobu doświadczeń. W ramach świetlicy funkcjonuje pięć grup: trzy w świetlicy przy ul. Niepodległości 9 oraz dwie w filii placówki przy ul. Obrońców Westerplatte 30.

Plan zajęć dnia:

- 14:00/15:00 – 16:00 - nauka i odrabianie zadań domowych,
- 16:00 – 17:00 - zajęcia: terapeutyczne, profilaktyczne, socjoterapia, sportowe, plastyczne, komputerowe, filmowe, relaksacyjne, rekreacyjne, kulinarne, kronikarskie, muzyczno-ruchowe,
- 17:00 – 17:30 - podwieczorek,
- 17:30 – 18:00/19:00 - gry i zabawy planszowe, ruchowe, edukacyjne.

W zależności od stosowanej metody oddziaływań terapeutów i opiekunów zajęcia z dziećmi i młodzieżą prowadzono w formie:

- a) pracy z jedną grupą integrującą dzieci w różnym wieku i o różnym stopniu sprawności fizycznej i intelektualnej,
- b) pracy w zespołach podzielonych pod względem wieku, zespołach wychowawczych lub terapeutycznych,
- c) pracy indywidualnej.

Rodzaje pomocy udzielanej dzieciom i ich rodzinom.

Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych udzielano konsultacji oraz specjalistycznych porad prawnych, psychologicznych, pedagogicznych jak również udzielano pomocy poprzez: wprowadzenie do rodzin asystenta rodziny, prowadzenie pracy socjalnej, udzielanie świadczeń z pomocy społecznej, przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych.

Wpływ zajęć prowadzonych w Świetlicy Socjoterapeutycznej na funkcjonowanie dzieci.

Zajęcia terapeutyczno – pedagogiczne pozwalają wychowankom nabyć umiejętności wyrażania własnych potrzeb i rozumienia własnych emocji, racjonalnego radzenia sobie z gniewem, problemami, presją otoczenia i rówieśnikami, doskonałą komunikację i umiejętności rozwiązywania konfliktów. Ukierunkowują także proces socjalizacji – rozwijając u dzieci zainteresowania, przekazując prawidłowe wzorce, normy i systemy wartości, rozwijając umiejętności samodzielnego organizowania korzystnych i sprzyjających zdrowiu form spędzania czasu wolnego. Uczestniczenie w zajęciach świetlicowych korzystnie wpływa też na funkcjonowanie uczestników w grupie rówieśniczej, poprawia umiejętność nawiązywania prawidłowych relacji, umiejętność pracy indywidualnej i grupowej, umiejętność konstruktywnego odreagowania napięć, stwarza szansę na powstawanie nowych więzi koleżeńskich, rozwija kreatywność i wyobraźnię. Wyrównywanie

deficytów edukacyjnych wpływa na wyniki w nauce, które ulegają stopniowej poprawie.

7. Świadczenie wychowawcze.

Od 1 kwietnia 2016 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim rozpoczął realizację nowego programu Rodzina 500 +, który zakłada częściowe pokrycie kosztów związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł miesięcznie przysługuje rodzinom lub opiekunom na drugie i kolejne dziecko niezależnie od kryterium dochodowego. Natomiast przy ustalaniu prawa do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko obowiązuje kryterium dochodowe w wysokości 800 zł na osobę w rodzinie lub 1.200 zł, jeżeli członkiem rodziny jest niepełnosprawne dziecko. W okresie od 1 kwietnia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. wpłynęło 2.728 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego. Wydano 2.646 decyzji, w tym 2.510 decyzji przyznających prawo do świadczenia wychowawczego. Wypłacono 28.185 świadczeń na 3.345 dzieci. W ww. okresie świadczenie wychowawcze otrzymało 2.445 rodzin, w tym 9.694 świadczeń na pierwsze dziecko. W 2016 roku wypłacono świadczenia na łączną kwotę 14.005.525 zł.

8. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim w ramach swoich zadań realizuje **specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi**, dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia – **autyzmu**. Zakres usług obejmuje uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym zwłaszcza:

- a) poprawa ogólnej sprawności osób z autyzmem,
- b) nabycie i utrwalenie umiejętności komunikacyjnych i społecznych niezbędnych do samodzielnego życia w tym m.in. kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, trening samoobsługi i umiejętności społecznych,
- c) nauka spędzania wolnego czasu,

d) specjalistyczna pomoc dla rodziców osób z autyzmem.

Zakres usług jest dostosowany do indywidualnych potrzeb dziecka i uwzględnia także prowadzenie terapii przez placówki oświatowe i placówki ochrony zdrowia. Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób jw. w 2016 roku zostało powierzone Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Autystycznym w Gdańsku, ul. Dąbrowszczaków 28. W 2016 roku ośrodek pomocy społecznej ww. formą pomocy objął **9 dzieci** na łączną kwotę świadczeń **76.490 zł.**

9. W celu ograniczenia zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej ośrodek pomocy w ramach wieloletniego programu „**Pomoc państwa w zakresie dożywiania**” na lata 2014 – 2020 udziela pomocy rodzinom jw. w formie:
- a) posiłku,
 - b) świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności (zasilek celowy).

W 2016 roku ośrodek pomocy społecznej pokrył koszty jednego gorącego posiłku dziennie w szkołach dla **170 dzieci i młodzieży** na łączną kwotę świadczeń **60.395 zł.**

III. Potrzeby związane z realizacją zadań ustawowych z zakresu wspierania rodziny.

W celu prawidłowego realizowania zadań w zakresie wspierania rodziny (w oparciu o ustalone potrzeby) niezbędnymi będą:

1. Kontynuacja wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych służące przywróceniu rodzinie pełnych zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez:
 - 1) analizę sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu rodziny,
 - 2) pomoc asystenta rodziny w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców,

- 3) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
 - 4) podniesienie świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny,
 - 5) pomoc w integracji rodziny.
2. Dalsze podnoszenie kompetencji i umiejętności wychowawczych oraz opiekuńczych rodziców, które umożliwiają wychowywanie dzieci w rodzinie naturalnej poprzez:
- 1) motywowanie do korzystania z poradnictwa specjalistycznego i konsultacji doskonalących umiejętności wychowawcze,
 - 2) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorów rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
 - 3) wspieranie rodzin w utrzymywaniu stabilnego środowiska wychowawczego.
3. Dalsza poprawa funkcjonowania rodziny w sferze socjalno – bytowej poprzez:
- 1) wsparcie finansowe i rzeczowe dla rodzin (świadczenia pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawcze), obejmowanie dożywianiem w formie ciepłego posiłku wszystkich potrzebujących dzieci w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
 - 2) motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i podejmowania zatrudnienia,
 - 3) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zawodowej.
4. Zapewnienie infrastruktury i dostępności usług w zakresie opieki i poradnictwa specjalistycznego poprzez:
- 1) wspomaganie funkcjonowania rodzin z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez dalszy rozwój systemu wsparcia rodziny i profilaktykę,
 - 2) zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa i konsultacji oraz uczestnictwa w różnych formach terapii i mediacji,

- 3) prowadzenie i rozwijanie różnorodnych form środowiskowej pomocy rodzinom dysfunkcyjnym np.: grupy wsparcia, świetlica socjoterapeutyczna.

BURMISTRZ

Janusz Wróbel